

Complexnummer: 522623

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Meer en Berg/Mariënheuvel

Aantal complexonderdelen

11

Monumentnummers van complexonderdelen

522624, 522625, 522626, 522627, 522628, 522629, 522630, 522633, 529181, 529182, 529183

Woonplaats

Heemstede

Gemeente

Heemstede

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Glipper Dreef 199, 2104 WG te Heemstede

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het complex HISTORISCHE BUITENPLAATS MEER EN BERG/ MARIENHEUVEL omvat de volgende onderdelen: het HOOFDHUIS (1) uit 1907-1909, thans afgesplitst en Mariënheuvel geheten, de HISTORISCHE PARK EN TUINAANLEG (2a en 2b), bestaande uit een 18de-eeuwse formele aanleg van D. Marot met een 19de-eeuwse landschappelijke aanleg van J.D. Zocher (2a) en bij Mariënheuvel een aanleg van L. A. Springer (2b). Hierin (2a) de volgende bouwwerken aan de zijde van de Glipperdreef: een 18de-eeuws INRIJHEK MET AANSLUITENDE TUINMUUR (3a), een DIENSTWONING (3b) en een PORTIERSHUISJE (3c), een voormalig KOETSHUIS (4), tussen deze beide een (restant) KOEPEL (5), een enkele WONING thans genoemd "Meerzicht" (6), een RUINE VAN HET POMPHUIS (7), een TUINMUUR ten oosten van de RUINE INCL. SLINGERMUUR (8a) en een TUINMUUR ten westen van de RUINE (8b).

Op het terrein zijn voorts gelegen 20ste-eeuwse opstallen t.b.v. van de functie bejaardenhuis/verzorgingstehuis, een 20ste-eeuwse dienstwoning alsmede enkele houten scoutingbarakken.

Meer en Berg ligt ten zuiden van de buitenplaats Groenendaal/Bosbeek. De oorspronkelijke oriëntatie was op de Glipperdreef, toen nog "heemsteder binnenwegh" geheten. De oudste vermelding is van 1635. Toen werd het goed verkocht door Matthias Trip aan David Neufville. Bij die gelegenheid wordt o.a. het huis beschreven met o.a. goudleer behang en de tuin "plantagie" met loden beelden en marmeren en hardstenen vazen. Het moet dus een goed van enig aanzien geweest zijn met een ongetwijfeld in de stijl van het Hollands Classicisme aangelegde tuin. Het was de eigenaar Dirk van Lennep die Daniel Marot opdracht heeft gegeven voor het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ontwerp van de tuinen direct achter het huis. Dit ontwerp is bekend van een ongedateerde tekening. Deze moet even voor 1730 zijn vervaardigd, want in dat jaar vroeg en verkreeg van Lennep toestemming tot o.a. het leggen van een riool naar het Haarlemmermeer om daarmee zijn fonteinen van het nodige water te voorzien. De watertoren die hierbij de benodigde druk leverde is als ruïne bewaard gebleven. Ook de kom die ervoor lag is in het landschap nog waarneembaar. Eveneens van Marots hand is het ontwerp voor het nog bestaande inrijhek en het aansluitende muurwerk met het dienstgebouw. De oranjerie die Marot langs de noordzijde liet bouwen bleef hier tot 1953 staan. Toen is het gebouw gesloopt. Een jaar later in 1731 breidde Van Lennep zijn bezit uit met de pacht van een stuk duingrond dat reikte tot aan de Herenweg. Door deze "wildernisse" liet hij een laan aanleggen tot aan de Heerenweg en aansluitend op de nieuwe tuin aan weerszijden een sterrenbos, genaamd Het Grote Bos en bovendien aan de zuidzijde hiervan nog een doolhof. Aan de kant van de Herenweg lag bovendien een Elzenbos. Voor dit Elzenbos is naar het zich laat aanzien eveneens een ontwerp in barokke stijl gemaakt. Er is in ieder geval een tekening van bekend. Daar hieruit nog enkele elementen aantoonbaar zijn moet afgeleid worden dat in ieder geval met een deel van de uitvoering is begonnen. Het huis dat eveneens in de tekening staat aangegeven is echter nooit gebouwd. Het 17de-eeuwse huis Meer en Berg is op de tekening van Marot goed zichtbaar. Het ligt ten noorden van het inrijhek en omdat het ouder is dan de tuinaanleg ook niet in de as van het ontwerp. Het lijkt erop dat het bestond uit een samenstelsel van (mogelijk niet tegelijkertijd gebouwde) bouwdelen. Het middendeel bestond in ieder geval uit een achzijdige koepelkamer. Rechts daarvan stond een vrij groot bouwdeel. Dit deel is bij de sloop van het huis als zelfstandige woning blijven bestaan en later omgedoopt in "Meerzicht". Een deel van het muurwerk van de koepelkamer lijkt te zijn gespaard en verplaatst naar de zuidzijde tussen de dienstwoning en het koetshuis. Het oude huis Meer en Berg is in 1907 of kort daarna gesloopt. In 1794 maakte J.D. Zocher sr. voor de tuin aan de zijde van de Glipperdreef drie ontwerpen in landschappelijke stijl waarvan er één is uitgevoerd. Hierbij werd o.a. de grote dwarsvijver vergraven tot een slingervijver. Enkele onderdelen van Marot bleven gehandhaafd. De toenmalige eigenaar, jonkheer H.J. Deutz van Lennep gaf in 1907 opdracht voor de bouw van een nieuw Meer en Berg, dat verder naar het noordwesten, meer in het midden van het terrein een plaats kreeg. Het werd ontworpen door Foeke Kuipers in de stijl van de barokke Franse kastelen. L. A. Springer maakte een ontwerp voor de omringende tuin dat in grote lijnen nog aanwezig is. In 1946 kochten de Zusters Augustinessen het deel van Meer en Berg waarop het nieuwe huis en de omringende tuin lag. Het kreeg de bestemming van klooster/rusthuis onder de naam Mariënheuvel. Ten behoeve van deze functie zijn er bijgebouwen in de tuin verzezen. In 1948 werd de rest van Meer en Berg aangekocht door de gemeente en met Groenendaal verenigd. Twee niet opgeloste kwesties op Meer en Berg betreffen de vondsten van uitheemse steensoorten en schelpen op het eilandje in de grote vijver. Hieruit is wel geconcludeerd dat er een schelpengrot heeft bestaan, maar zeker is dit niet. Daarnaast lijkt het zo te zijn dat één van de eigenaren, Jacob Abraham van Lennep, overleden in 1828, op de buitenplaats begraven is. De vondst van een grafsteen wijst hier althans op, maar de plaats van het graf is niet bekend.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. Het complex is gelegen tussen de Heerenweg en de Glipperdreef (Binnenweg), zij vormen resp de west- en oostgrens. De noordgrens wordt bepaald door de kadastrale perceelsgrens tussen het voormalige Groenendaal en het voormalige Meer en Berg. De sterk verspringende zuidgrens wordt bepaald door de kadastrale grens tussen Meer en Berg/ Mariënheuvel en eigendommen van derden.

Waardering

Het complex HISTORISCHE BUITENPLAATS MEER EN BERG/ MARIËNHEUVEL is van algemeen belang:

- vanwege zijn plaats in de reeks van buitenplaatsen in Zuid-Kennemerland;
- vanwege de beeldbepalende situatie van het inrijhek met aanpalende muren en gebouwen;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de tuinhistorische waarden voor wat betreft het ontwerp van Daniël Marot en hetgeen hiervan nog bestaat, alsmede de ingrepen van Zocher hierin;
- vanwege architectuurhistorische waarden wat betreft de relatief zeldzame bouwstijl van het hoofdhuis Meer en Berg (Mariënheugel).

Monumentnummer*: 522624

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82671/133

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C			5845

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDHUIS (Meer en Berg, thans genaamd Mariënheuvel).

Omschrijving

In 1907-1909 op de oudere buitenplaats "Meer en Berg" gebouwd LANDHUIS "Meer en Berg", thans genaamd Mariënheuvel. Het landhuis, dat in bouwstijl teruggaat op de 17de- en 18de-eeuwse Franse kastelen, werd ontworpen door de architect Foeke Kuipers in opdracht van de bewoner/eigenaar van het landgoed, jonkheer H.J. Deutz van Lennep. Het huis diende ter vervanging van het oorspronkelijke hoofdgebouw dat aan de Glipperdreef stond. Het nieuwe landhuis kwam midden op het terrein op geruime afstand van de weg te staan, temidden van een parkaanleg van L.A. Springer. Aan de parkaanleg in Engelse landschapsstijl werd in 1959 een vijver toegevoegd. In 1946 werd het landhuis gekocht door de Zusters Augustinessen, welke het huis als klooster in gebruik namen. De naam van het huis en de buitenplaats werd hierbij veranderd in "Mariënheuvel". In de periode 1946-1949 werden er ten behoeve van de kloosterfunctie ter weerszijden van het gebouw nieuwe vleugels aangebouwd. Bij deze verbouwing werd ook het interieur van het voormalige landhuis ingrijpend gewijzigd.

Op een vlinderplattegrond gebouwd buitenhuis bestaande uit een souterrain, bel-etage, verdieping en kapverdieping. Het pand wordt gedekt door een gebogen mansardekap bekleed met grijze leien in maasdekking. Het pand bestaat uit een smal middengedeelte en twee enigszins haaks hierop staande rechthoekige zijvleugels welke naar het noorden zijn gericht. Het smalle middengedeelte van het pand, alwaar zich de entree en de hal bevinden, wordt op het dak bekroond door een balustrade met natuurstenen dakruiter met uurwerk en een koepeltje met koperen dak. De noklijn van het dak wordt bekroond door crête van gietijzer. In de kap bevinden zich verscheidene oorspronkelijke dakkapellen met houten wangen. Op de nok van het dak bevinden zich een viertal bakstenen rookkanalen met afdakjes.

Het pand is opgetrokken in rode baksteen. Boven langs de gevels loopt rondom een brede, deels natuurstenen, kroonlijst welke crème geverfd is. De bakstenen gevels zijn boven de kroonlijst nog circa een halve meter doorgetrokken. Tussen het souterrain en de bel-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

etage bevindt zich omlappend een natuurstenen cordonlijst, terwijl ter hoogte van het souterrain omlappend een band van pleisterwerk loopt.

De noordzijde van het pand bezit in het smalle middengedeelte de entree, bestaande uit een driezijdige natuurstenen uitbouw met ter hoogte van de verdieping een balkon met natuurstenen balustrade. De uitgebouwde entree is bereikbaar door middel van een vier treden tellende natuurstenen trap en is bewerkt met klassieke detailleringen als pilasters en een hoofdgestel. De vensters en deuren ter hoogte van de entree en het balkon zijn meerruits vensters c.q. deuren met boven de deuren een half rond meerruits bovenlicht. De balkondeur is bovenlangs versierd met een guirlande van natuursteen. Ter hoogte van de balkondeur risaleert de gevel enigszins. Ter weerszijden van de entree bevinden zich twee smalle zesruits vensters, terwijl er zich ter weerszijden van het balkon een rond venster omlijst door rolwerk van natuursteen bevindt.

De op het noorden gerichte zijvleugels van het pand zijn rechthoekig van plattegrond en lopen schuin weg vanaf het middengedeelte van het pand. Aan de noordzijde van het gebouw omsluiten zij, door hun naar voren geschoven ligging, een plein voor de ingang. De naar dit voorplein gerichte wanden van de zijvleugels zijn ieder drie vensterassen breed, waarbij de middelste vensteras risaleert en ter hoogte van de kroonlijst is versierd met een guirlande van pleisterwerk. De vensters zijn, evenals alle andere vensters in de zijvleugels, zesruits dubbele openslaande vensters met een gedeeld bovenlicht. Het kozijn is evenals de vensterbank en de sluitsteen met diamantkop van natuursteen. Het venster zelf is van wit geveerd hout. In de westelijke zijvleugel bevindt zich in de meest westelijke vensteras ter hoogte van de bel-etage, een deur in plaats van een venster. Deze deur is bereikbaar door middel van een vier treden tellende bakstenen trap. Ter hoogte van het souterrain bevinden zich, evenals in de andere gevels van de zijvleugels, lage kelderramen. Deze kelderramen hebben in oorsprong vensters met een roedenverdeling.

De op het noorden gerichte kopse kanten van de zijvleugels zijn ieder drie vensterassen breed, waarbij wederom de middelste vensteras risaleert en ter hoogte van de kroonlijst is versierd met een guirlande van pleisterwerk. De vensters en detailleringen zijn hier zoals hiervoor reeds omschreven.

De van het voorplein af gelegen zijwanden van de zijvleugels (respectievelijk oost en west) zijn enigszins verschillend van indeling. De westelijke zijvleugel bezit een breed risalerend middendeel waarin zich op de verdieping drie vensters met ter weerszijden persiennes bevinden en op de begane grond vier bogen. Ter hoogte van de kroonlijst bevindt zich in dit middendeel een guirlande van pleisterwerk. De vier bogen op de begane grond gaven oorspronkelijk toegang tot een arcade alhier, maar bij de verbouwing van 1946-1949 is de helft van deze arcade bij een kamer getrokken en zijn zodoende twee bogen dichtgezet met een venster in de stijl van het huis. De overige twee bogen zijn nog open en geven toegang tot wat resteert van de arcade. De boogopeningen zijn bovenaan met elkaar verbonden door middel van natuurstenen bogen welke zijn versierd met cartouches. Deze natuurstenen bogen rusten op zuilen (drie in totaal) bestaande uit een in metaal gegoten voet en composiet kapiteel en een uit drie trossen opgebouwde schacht van gepolijst rood graniet. Het restant van de arcade wordt deels afgesloten door een natuurstenen hekwerk met balusters. Aan de noordzijde bezit deze westelijke zijgevel een toegang tot het souterrain, welke bereikbaar is door middel van een tien treden tellende bakstenen trap. De westelijke zijgevel is sinds de verbouwing door middel van een lage corridor verbonden met de nieuwe aanbouwen.

De oostelijke zijgevel van het pand bezit eveneens een breed risalerend middendeel met daarin één vensteras en een guirlande van pleisterwerk ter hoogte van de kroonlijst. Ter linker- en ter rechterzijde van dit brede middendeel bevindt zich eveneens een vensteras. De vensters zijn zoals hiervoor omschreven. Ter hoogte van de middelste vensteras bevindt zich op de bel-etage een vijfzijdige

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bakstenen uitbouw die wordt afgesloten door een kroonlijst met daarboven een inzwenkend dak bedekt met metalen platen, dat eindigt in een balkon met balustrade ter hoogte van de verdieping. Op de verdieping bevindt zich een dubbele openslaande balkondeur. De vijfzijdige aanbouw bezit nog twee originele vensters maar is voorts deels gemutueerd vanwege de corridor die er in 1946-1949 tegenaan is gezet en toegang geeft tot één van de nieuw gebouwde vleugels.

De zuidzijde van het pand bestaat uit een middengedeelte dat qua uiterlijke verschijningsvorm een pendant is van het middengedeelte van de noordgevel en twee enigszins haaks daarop staande gevelwanden, welke de zuidelijke gevels zijn van de zijvleugels. De zuidzijde van het huis is op de tuin gericht met vlak daarvoor een terras. De zuidelijke wanden van de zijvleugels zijn ieder twee vensterassen breed met op de begane grond openslaande tuindeuren. De achtruits openslaande tuindeuren hebben een gedeeld bovenlicht en, evenals de vensters op de verdieping, donkergroen geverfde houten persiennes ter weerszijden. Ter hoogte van de kroonlijst bevindt zich een guirlande van pleisterwerk ter versiering. Het smalle middenstuk van de zuidgevel is qua opbouw gelijk aan de noordgevel. Ter hoogte van de bel-etage bevindt zich een driezijdige natuurstenen uitbouw met balkon met balustrade. De veelruitige openslaande tuindeuren hebben hier alle een half rond bovenlicht. De balkondeur ter hoogte van de verdieping bezit eveneens een half rond bovenlicht en als bekroning een natuurstenen guirlande. Ook hier is het middendeel van de gevel enigszins risalerend. Ter weerszijden van de balkondeur bevinden zich twee achtruits vensters met, evenals bij de balkondeur, persiennes.

Het interieur van het pand is tijdens de verbouwing van 1946-1949 deels gewijzigd. Op de bel-etage resteren echter nog de karakteristieke hal met zuilen, het rijk bewerkte houten trappenhuis en de voormalige herenkamer met oorspronkelijke betimmeringen, schouw en stucwerk-plafonds.

Waardering

Het HOOFDHUIS "Meer en Berg", thans genaamd Mariënheuvel, is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische- en cultuurhistorische waarde als zijnde een op de reeks van Heemstedse buitenplaatsen ontwikkeld landhuis dat in bouwstijl teruggaat op de 17de- en 18de-eeuwse Franse kastelenbouw. Tevens is het object een belangrijk exponent binnen het oeuvre van de architect Foeke Kuipers.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 522625

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82671/169

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	BY Glipper Dreef 199

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C			5041
Heemstede	C			5939
Heemstede	C			2934
Heemstede	C	5055	A3	
Heemstede	C	5055	A5	
Heemstede	C	5055	A6	
Heemstede	C	5055	A7	
Heemstede	C			5942
Heemstede	C			5943
Heemstede	C			4651
Heemstede	C			5135
Heemstede	C			5042
Heemstede	C			5845
Heemstede	C			5136
Heemstede	C			3477
Heemstede	C			5846

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De aanleg van Meer en Berg valt thans uiteen in twee delen, te weten het oude deel thans in park Groenendaal opgenomen (2a) en het nieuwe deel bij Mariënheuvel (2b). De nieuw aanleg van Springer bij Mariënheuvel heeft oorspronkelijk een verband gehad met het overige deel, maar door de afsplitsing is op enkele plaatsen een sterke afscheiding ontstaan waardoor deze relatie thans niet goed meer waarneembaar is. De delen worden hier afzonderlijk beschreven.

De aanleg van Marot en Zocher bij het oude Meer en Berg (2a). Van de oudste 17de-eeuwse aanleg zijn geen sporen teruggevonden. Het is Marots ontwerp uit circa 1729 dat de basis van de tuinaanleg bepaalt en waarop ook Zocher zijn ontwerp heeft geënt. Deze aanleg bestaat uit een betrekkelijk smalle rechthoek met een oost-west gelegen middenas vanuit het toegangshek. Deze (zicht)as vormt nog steeds een belangrijk element. Van de oorspronkelijke waterpartijen resteert thans alleen de nu droge kom voor de ruïne van het pomphuis en de tot landschappelijke vijver vergraven, in oorsprong dwars gelegen formele vijver. Van de beide heuveltjes ten westen van de vijver wordt aangenomen dat ook deze van Marot zijn en door Zocher zijn gemodificeerd tot meer natuurlijke vormen. Enkele verspreid staande zware linden zijn vermoedelijk ook nog uit de 18de eeuw. Vrijwel direct na de aanleg uit 1730 is de tuin vergroot. De door Marot ontworpen centrale as werd geheel naar het westen doorgetrokken tot aan de Herenweg in de vorm van een lange laan, waarvan het oostelijke deel met linden beplant is en het westelijke met beuken. Aansluitend op het eerste deel van de tuin werd het "Nieuwe Bos" aangelegd. Hiervan is het noordelijke vak, oorspronkelijk een sterrenbos, met omringende lindelaneën nog aanwezig. De laan zette zich hierna voort door het woeste duingebied, thans parkbos. Ongeveer halverwege de laan kruist deze de oudere Kerkweg. Vanaf de Herenweg is thans geen toegang meer tot de laan. Een derde fase in de 18de-eeuwse aanleg betreft een tuinaanleg in het zuidwestelijke deel aan de Herenweg. Er bestaat geen zekerheid omtrent het al dan niet of ten dele bestaan hebben van deze aanleg. Enkele elementen ter plaatse lijken verwijzingen naar de kaart van deze tuin uit circa 1731 in zich te dragen zoals de huidige Konijnenberg, die mogelijk de "Barnassusberg" (Parnassusberg) van de kaart zou kunnen zijn, voorts een drietal oude linden en de Eikenlaan. Het ontwerp dat Zocher in 1794 maakte heeft alleen betrekking op het oostelijke deel, waarvoor ook Marot zijn tekening maakte. Maar overigens is het gehele park van Meer en Berg in landschappelijke stijl getransformeerd. Ook van Zochers' ontwerp is niet alles bewaard. Aangetroffen wordt nog de slingerende met linden en beuken beplante laan aan de zuidzijde, een slingerende beukenlaan ten noordoosten van de vijver en de vijver met het eilandje. Daarnaast moeten de linden uit de tijd van Marot, die Zocher bewust heeft laten staan tevens als passend bij zijn ontwerp worden gerekend.

De aanleg van Springer bij het nieuwe Meer en Berg (Mariënheuvel) (2b). Voor de oprijlaan tot het nieuwe Meer en Berg, (Mariënheuvel) is gebruik gemaakt van de slingerende laan die door Zocher ten zuiden van het weiland was aangelegd. Deze is door getrokken en eindigt met een scherpe bocht op de eigenlijke rechte oprijlaan die naar de ingangspartij voert. De verhoogde ligging van het huis is hier goed waarneembaar. De rechte oprijlaan liep oorspronkelijk verder door om aansluiting te vinden op de Beukenlaan. In de directe omgeving van het huis, aan de voorzijde en de zijkanten zijn veel kastanjes aangeplant. Samen met andere bomen en struiken geeft dit deel een tamelijk besloten indruk. Aan de achterzijde ligt een groots, onregelmatige gevormd parkgazon. Bij de aanleg is gebruik gemaakt van een al eerder op deze plek bestaande open ruimte. Een grote solitaire eik staat even ten zuidoosten van het huis. Het gazon wordt omgeven door een bosaanplant op met name aan de westzijde sterk geaccidenteerd terrein. In deze omzoming zijn twee zichtassen uitgespaard naar het zuiden en het zuidwesten. Voorts is er een rondgaande wandeling door de bosrand met een kronkelend pad en enkele ondergeschikte paden. De vijver in het zuidoostelijke deel is een vergraving van een oudere rechte waterloop. In 1959 werd deze vergroot en beëindigd met een gekromde waterpartij. Oorspronkelijk liep het terrein aan de zuidoostzijde door tot aan de Glipperdreef (Binnenweg). Hiervan is een flinke strook afgenomen t.b.v. woningbouw.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De HISTORISCHE PARK- EN TUINAANLEG is van algemeen belang:

- vanwege de 18de-eeuwse formele aanleg van de hand van D. Marot en hetgeen hiervan nog aanwezig is;
- vanwege de 19de-eeuwse landschappelijke aanleg van de hand van J.D. Zoicher gebruikmakend van de 18de-eeuwse aanleg, en hetgeen hiervan resteert;
- vanwege de nagenoeg geheel aanwezige aanleg door L. Springer.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 522626

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82671/192

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C			5136

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 3a: INRIJHEK MET AANSLUITENDE TUINMUUR.

Omschrijving

Het omstreeks 1730 door D. Marot ontworpen INRIJHEK bestaat uit twee wijd uit elkaar staande hekstijlen. De stijlen zijn bekleed met natuursteen in een blokkenpatroon met ingezwenkte hoeken. Onder de bekroning bevindt zich het wapenschild De Neufville. De bekroning bestaat uit een gedrukte pompoenvorm met een rand van accanthusblad. Binnen de hekpijlers staat het fraai gedecoreerde smeedijzeren hek, bestaande uit aan beide zijden een vastdeel en een draaiend deel. Aan de buitenzijde staan twee kanonslopen bij wijze van schamppalen voor het hek. Het hek is gerestaureerd. Aansluitend aan het hek is een tuinmuur gemetseld bestaande uit muurdammen waartussen gemetselde velden afgesloten met een tandlijst en daarboven een natuurstenen lijst. Deze opzet is conform die uit de 18de eeuw, maar delen van de muur zijn vernieuwd dan wel geheel nieuw zoals ter plaatse van het afgebroken huis Meer en Berg.

Meest oorspronkelijk is het zuidelijke deel m.n. in combinatie met het kleine (portiers?)huisje en het vierkante dienstgebouw.

Waardering

Het INRIJHEK MET AANSLUITENDE TUINMUUR is van algemeen belang:

- vanwege zijn plaats in het oeuvre van D. Marot;
- vanwege de gaaf bewaarde monumentale opzet van de ingangspartij;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- in relatie tot het ensemble van de naastgelegen bebouwing van koepel en het koetshuis.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 522627

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82882/97

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C	5055	A2	
Heemstede	C	5055	A3	
Heemstede	C	5055	A1	
Heemstede	C	5055	A4	

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 3b: DIENSTWONING.

Omschrijving

De DIENSTWONING is in één opzet met het portiershuisje (onderdeel 3c) gebouwd. Het is een vierkant gebouw van drie traveeën breed van anderhalve bouwlaag, d.w.z met een lage verdieping. Geblokte lisenen accentueren de hoeken, voorts een met pannen gedekt schilddak boven de kroonlijst. Aan de achterzijde zijn drie kruiskozijnen op de begane grond en drie bolkozijnen op de verdieping aangebracht. Aan de voorzijde in het midden een kruiskozijn en blindnissen daarnaast en een hijsluik op de verdieping met bolkozijnen daarnaast. De zuidgevel is t.b.v. de nieuwe woonfunctie opengebroken en opnieuw vormgegeven in hedendaagse (XXd) architectuur.

Waardering

De DIENSTWONING is van algemeen belang:

- vanwege zijn plaats in het oeuvre van D. Marot;
- vanwege de gaaf bewaarde monumentale opzet van de ingangspartij;
- in relatie tot het ensemble van de naastgelegen bebouwing van koepel en het koetshuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Funcie

Monumentnummer*: 522628

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82882/103

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C	5055	A2	
Heemstede	C	5055	A3	
Heemstede	C	5055	A4	
Heemstede	C	5055	A1	

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 3c: PORTIERSHUISJE.

Omschrijving

Het PORTIERSHUISJE bestaat uit één bouwlaag met een platdak en is geheel tegen de tuinmuur gebouwd aan de binnenzijde in een kwartronde vorm. Het metselwerk met klesoren loopt in één geheel door met de dienstwoning. Het venster, en de dichtgemetselde deur aan de binnenzijde zijn oorspronkelijk. Het venster in de tuinmuur is later ingebroken.

Waardering

Het PORTIERSHUISJE is van algemeen belang:

- vanwege zijn plaats in het oeuvre van D. Marot;
- vanwege de gaaf bewaarde monumentale opzet van de ingangspartij;
- in relatie tot het ensemble van de naastgelegen bebouwing van koepel en het koetshuis.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522629

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82882/51

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Heemstede		Heemstede		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Glipper Dreef	193			2104 WG	Heemstede		
Glipper Dreef	195			2104 WG	Heemstede		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Heemstede		C	5055	A3			
Heemstede		C	5055	A1			
Heemstede		C	5055	A2			
Heemstede		C	5055	A4			

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4: KOETSHUIS.

Omschrijving

Even ten zuiden van de ingangspartij staat het voormalige KOETSHUIS uit de tweede helft van de 18de eeuw. Dit is een fors rechthoekig gebouw van anderhalve bouwlaag d.w.z. met een lage verdieping. Op de verdieping zijn bolkozijnen aangebracht. Op de begane grond naast enkele vensters ook de inrijdeuren, die thans van een eigentijdse (XXd) invulling zijn voorzien.

Waardering

Het voormalig KOETSHUIS is van algemeen belang:

- vanwege zijn functionele betekenis voor de buitenplaats;
- in relatie tot het ensemble van de naast gelegen gebouwen van koepel en ingangspartij.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Koetshuis(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522630

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82882/111

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C	5055	A1	
Heemstede	C	5055	A3	
Heemstede	C	5055	A4	
Heemstede	C	5055	A2	

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: KOEPEL.

Omschrijving

Restant van een grote KOEPEL of koepelkamer uit de eerste helft van de 18de eeuw, bestaande uit de drie uitgebouwde zijden van een hoger gelegen begane grond boven een kelder verdieping. Het metselwerk is uitgevoerd met geblokte hoeklisenen en wordt aan de bovenzijde afgesloten door een kroonlijst waarboven een gemetselde attiek met spaarvelden. Boven het rechte muurvlak is de kroonlijst in getoogde vorm uitgevoerd. Aan alle drie de zijden zijn de vensters dichtgemetseld. Boven het venster in het rechte muurvlak is een fors kuifstuk in natuursteen aangebracht. Dit geheel wordt thans gecombineerd in hedendaagse (XXd) vormgegeven architectuur. Het aansluitende muurwerk aan weerszijden van de koepel verbindt de dienstwoning en het koetshuis met elkaar. Hierin zijn cirkelvormige spaarvelden aangebracht.

Waardering

De KOEPEL is van algemeen belang:

- vanwege de monumentale vormgeving;
- in relatie tot het ensemble van de naastgelegen gebouwen van ingangspartij en koetshuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Funcie

Monumentnummer*: 522633

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82669/42

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C			4651

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 6: WONING, genaamd "Meerzicht".

Omschrijving

De WONING "Meerzicht" is een restant van het 17de-eeuwse huis Meer en Berg. Op de tekening van de tuinaanleg van Marot is dit schetsmatig te zien. Het stond ten noorden van het inrijhek. De plattegrond was niet zuiver symmetrisch. Centraal lag een achthoekig uitgebouwde koepelkamer met aan weerszijden een klein vertrek. Aan de zuidzijde sloot hierop een vierkant bouwdeel aan. Aan de noordzijde een wat groter rechthoekig bouwdeel. Dit laatste nu is het gebouw dat er thans nog staat. Het gebouw is vijf traveeën breed en twee bouwlagen hoog. Het wordt gedekt door een met pannen belegd schilddak met vier hoekschoorstenen en dakkapellen. Met uitzondering van de voorgevel is het huis gepleisterd. Het metselwerk van de voorgevel is bij een restauratie geheel vernieuwd. Toen zijn ook de vensters in een nieuwe vormgeving aangebracht. Tegen de noordgevel is een kleine aanbouw gebouwd.

Waardering

De WONING "Meerzicht" is van algemeen belang als restant van het voormalige huis Meer en Berg.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529181

Status rijksmonument
Inschrijving register* 25 april 2005
Kadaster deel/nr 82658/135

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heemstede Heemstede Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Heemstede

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Heemstede C 3477

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 7: RUINE VAN HET POMPHUIS.

Omschrijving

Het in 1730 of even daarna gebouwde pomphuis voorzag de vijf fonteinen in de Marot-aanleg van de nodige waterdruk. Wat resteert is een rechthoekige bouwdeel van één hoge bouwlaag met een zadeldak tussen topgevels. Enige verstoorde venster- en deuropeningen. Ten westen hiervan een hoekpunt van een zware muurpartij. In het metselwerk veel bouwsporen.

Waardering

De RUÏNE VAN HET POMPHUIS is van algemeen belang:

- als functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- als inmiddels voor zijn tijd van ontstaan zeldzaam bouwtype.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529182

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 april 2005
Kadaster deel/nr	82658/145

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heemstede	Heemstede	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heemstede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Heemstede	C			3477

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 8a: TUINMUUR ten oosten van de RUINE INCL. SLINGERMUUR.

Omschrijving

Ten oosten van de ruïne gelegen 18de-eeuwse tuinmuur. Deze muur heeft een zigzag verloop vanaf de Glipperdreef naar achteren toe. De muur omsloot een tuinaanleg gelegen ten zuidoosten ervan. Oorspronkelijk zal de westmuur geheel uit een slingermuur hebben bestaan, maar hiervan resteren nu nog drie compartimenten. Voor het overige deel is de muur aan deze zijde rechtgetrokken. Het metselwerk wordt geleed door muurdammen en hier en daar wordt nog een natuurstenen afdekking aangetroffen.

Waardering

De TUINMUUR ten oosten van de RUINE INCL. SLINGERMUUR is van algemeen belang vanwege zijn functionele waarde voor de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529183

Status rijksmonument
Inschrijving register* 25 april 2005
Kadaster deel/nr 82659/63

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heemstede Heemstede Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Heemstede

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Heemstede C 3477

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 8b: TUINMUUR ten westen van de RUÏNE.

Omschrijving

Ten westen van de ruïne gelegen 18de-eeuwse tuinmuur. Deze heeft een recht verloop en omsloot een tuinaanleg gelegen ten zuiden van de muur. Ook hier een geleding met muurdammen.

Waardering

De TUINMUUR ten westen van de RUÏNE is van algemeen belang vanwege zijn functionele waarde voor de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument